

9044. 1775, 28.
DIFFERENTIAS
IVRIS CONTROVERSI
INTER
PHARMACOPAEOS
ET MERCATORES

CIRCA
MERCES SIMPLICES
PHARMACOPAEAS

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISEVVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XI MARTII ANNO MDCCCLXXV.

DEFENDET

IOANNES CHRISTIANVS PFEIFFER

RENGERSDORFF. LVSATVS

LIPSAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

DIFFERENTIAE
IVRIS CONTROVERSI
INTER
PHARMACOPAEOS
ET MERCATORES
CIRCA
MERCES SIMPLICES
PHARMACOPAEAS.

---

§. I.

Alit saepe forum inter diuersorum et artificum
et opificum collegia de finibus artis et opificis lites:
neque id mirum, cum vnus collegii labor cum
alterius proxime conuenit. Hinc inter chyrurgos et balnea-
tores de sectione venarum, barba secanda et aliis artificio-
rum exercitiis non vna lis cogitata, imo et agitata fuit. Nec
desunt iurgii causae iis, qui, quae corporis sanitati inferui-
unt et adiumento sunt, Medicamina praeparant, quippe
saepissime

saepissime laeduntur, a mercatoribus, qui inter merces ea exponunt, quae vel ruinosam suffulciunt, vel collapsam restituunt sanitatem. Quid mirum, si, qui iis salubritatis mediis utuntur, a mercatore, a quo sibi aromata coemenda, simul acquirant sanitatis media, ubi interim pharmacopaeus rerum suarum emtores expectat. Prohibendum ergo censet hic, quominus vendat, cum alter pro uocet ad rationem, quod inter merces venales diuturno usu connumerentur. Silent iura, ut videtur, quamuis ex rationibus legum decisio peti possit. Videamus, quae quantae utriusque circa materialia illa vendenda iura tribuenda.

§. II

Pharmacopaeorum et Medicorum eandem esse originem ipsa res docet, sicut et Chyrurgorum origo haud diuersa fuisse videtur. Antiquos enim Medicos ipsa medicamina praeparasse, satis notum est. Dixit satis de origine Pharmacopaeorum et de coniunctione artis salutaris cum Pharmaceutica THOMASIVS *diff. de Iure circa Pharmacopolia ciuitatum*. Hoc monemus, consistere Pharmacopoliorum officium tam in praeparandis medicamentis, quam in vendendis iis rebus, quibus et sanitas conseruari et amissa ea praestito naturae auxilio recuperari potest. Hinc medicorum est, ordinare quae morbos vel auertere, vel depellere possunt; Pharmacopaeorum contra est, praescripta medico praeparare vsui. Qua propter cura sanandi merendiae non Pharmacopaeorum est, sed Medici. Horum vero officium haud consistit in parandis medicinis, nisi Arcana artis continent. Disposuit quoque de hac diuersitate MANDAT. *Elect. de Anno 1768. wegen Errichtung eines Sanitaets-Collegii die Verbesserung des Medicinal-Wesens betreffend.*

§. III.

§. II.

Habet vero sua officia Pharmacopaeus legibus adeo definita. Non singula enarrabimus, fecit id THOMASIVS *cit. diff. cap. 11.* praecipuum vero est, vt medicamenta ipsa maxime simplicia probe noscat. Quare et nociua medicamenta et venena mala vendere suo modo ipsi prohibitum. Necessesse ergo est, vt merces venales suas noscat, ne loco salubrium, nociuas vendat, et emturis potius emtionem neget. Hinc in Pharmacopaeorum iureiurando, quo adstringuntur ex BRANDENBURG. *Medicin. Ordnung de Anno 1694.* quod adducit THOMASIVS *cit. diff. cap. §. 5.* continetur clausula: *insonderheit ohne der Medicorum Gutbefinden und Vorwissen, keine Purgantia, Vomitoria, starcktreibende Medicamenta oder Opiata, viel weniger Gifft aus meiner Officin verkauffen etc.* Neque haec Legum dispositio videtur esse indigna principi cura, maxime cum conseruationem ciuium et subditorum, quae prima simul solet esse maiestatis cura, respicit, ne medicamentis parum vel plane non conuenientibus circumpositis sanitatis causis, eam destruant, vel sese ipsos vita priuent. At quoties contingit, vt pauperioribus non semper praesto sit medicus, vel se ipsos satis aptos putent, qui suae consulunt sanitati, medici consilium negligentes, atque medicinas comparent. Non ergo videtur promiscua medicamentorum venditio permittenda, imo magis, quantum fieri potest, restringenda.

§. IV.

Iam vero cum Pharmacopoliorum merces in *simplices et compositas* partiri solent. *Hae* ea dicuntur, quae arte chymica praeparata vel vsui medico adaptata sunt: *illae* contra sunt ipsae materiae, quae vel per se medicum vsu praestant, vel ex quibus compositae medicinae parantur. Cum officium Pharmaco-

paeorum simul in parandis medicinis deprehenditur, nemini omnino ius competere potest, composita medicamenta inter merces venum exponere. Quo etiam respicit *GENERALE de dat. 29. Iul. 1750.* et supra allegat. *MANDATVM Electoralis de Anno 1768. §. 13.* et medicamentorum compositorum promiscuam venditionem coercet. At vero, si ad simplices illas materias nos vertimus, facile cuique pater, cum ex omni terra et vtraque India occidentali et Orientali adportentur, aromatarios mercatores easdem in catalogo mercium vendendorum exhibere. Neque dubitari potest, quin cuius mercatori aromatario, qui inde etiam *Materialisti* vulgo appellantur, venditio simplicium materiarum officinalium licita sit, immo ipsos Pharmacopolas per eosdem haud raro sibi curare, dummodo in grandiori pondere fiant venditiones, quod dicunt *en gros*.

§. V.

Sed dubitari potest: *an ius aromataris competat in minori pondere materias illas simplices vendendi.* Adfirmant aromatarii, quorum negotiatio per minutiora pondera fieri solet, negant Pharmacopoei contra, quasi suae negotiationi vim inferant, limitesque egrediantur. Neque accurate satis decisiva videtur illa dubitatio, cum aliae merces dicantur *Material-Wahren*, aliae proprie nomine *Apotheker-Wahren*. In Saxonia quidem decisam esse causam scio *RESCRIPTO Regio d. d. 30 Ian. 1749. in causa D. M. contra aromatarios versus L.* in hunc modum: *Dass die Materialisten und der Apotheker die simplicia cumalatiue, der letztere aber die composita priuatiue führen sollen.* Confirmauit hanc declarationem serenissimus Elector nouo *RESCRIPTO d. d. 4. Febr. 1772. in causa A contra aromatarios versus L.* Nihilominus tamen adhuc dubiae ambiguaeque supersunt quaestiones. Cum enim

enim neque vim, nec usum aromatarius scit materiarum, sed hanc emtori curam relinquit, quo fieri potest, ut coemta portione emtor destruere sibi possit sanitatem, quantum enim ad usum sufficiat ignorat mercator, ignorat emtor; ita providentia suadet minutiorem venditionem ob periculum probabile negare ipsis aromataris. Suadet et hanc prohibitionem amplius pharmacopaeorum obligatio; His enim impositum est, ut simplicia et composita habeant, imo quae corruptioni subiecta, saepius noviter conficiant et antiqua abiciant vel effundant. Hinc taxa ipsis concessa, hinc visitationes legibus ordinatae atque praescriptae. Iam mercatores neque visitationes mercium patiuntur, neque ad taxam vendunt, sed viliori pretio, cum nunquam merces abiciunt, propter quam causam tamen corruptionis compositorum auctius pretium Pharmacopoeis concessum. Hoc igitur efficitur, ut in simplicibus Pharmacopaeus frustra expectet emtores, qui ob vilius pretium potius ad aromatarium accedunt. Frustra ergo simplicia acquirit pharmacopaeus, imo cum damno, quippe saepius simplicia coemuntur, quam composita. Dein plane permitti nequit, ut aromataris eiusmodi minutioris ponderis mensuras materiarum in pulveres contusas vendant. Est enim partim praeparatio adhibita, partim appertior usus medicus, ad quem usum materiarum venditio solis pharmacopaeis concedenda, quamvis alias minutioris quantitatis materiarum venditio ipsis ob rescripti auctoritatem negari nequit.

§. VI.

Qua propter egregie respondit *Illustr. Medicorum Lipsiensium Ordo* Mense Maio 1774. ad interrogationem A. Addamus tenorem responsi, quatenus ad nostram causam sese refert: *Als kennen wir nicht absehen, wie denem Cramern die Füh-*

Führung derer simplicium streitig zu machen oder zu untersagen: nur, dass dieselben nicht in so gar kleiner Quantitaet verkaufft werden mögen, welche den Verdacht eines medicinischen Gebrauchs geben könnte, auch nicht solche simplicia bey Ihnen zuerkauffen erlaubt seyn darff, bey welchen kein anderer als ein medicinischer Gebrauch statt haben kan, als worunter Rad. Ipecacuanhae, Jalapae, Rhabarbari, Scammoneum, Cortex Chinae, Cascarillae, lignum Goaiaci, radix Squillae, opium auch andre so genannte Gifte und dergleichen mehr zu rechnen sind. Et postquam de compositis a pharmacopaeis vendendis dictum sit additur: da es weder mit der Beschaffenheit eines Cramer Handels, noch auch mit der Absicht auch die menschl. Gesundheit übereinstimmt, dass dergleichen Sachen von unerfahrenen Leuten verfertiget und ohne Unterschied und Ueberlegung verkaufft werden, welche zu unausbleiblichen Schaden des Lebens und der Gesundheit gereichen müssen, und solchem nach blos zu den Ausschluss Recht der Apotheker gehören. Quis non videt, hanc rationem de compositis sumtam suo modo quoque in simplicibus quadrare, vt ergo mercatoribus minutiissimi ponderis materialium, imo in pulueres mutatarum venditio iustus negetur.

Leipzig, Diss., 1775 A17

ULB Halle

003 719 030

3

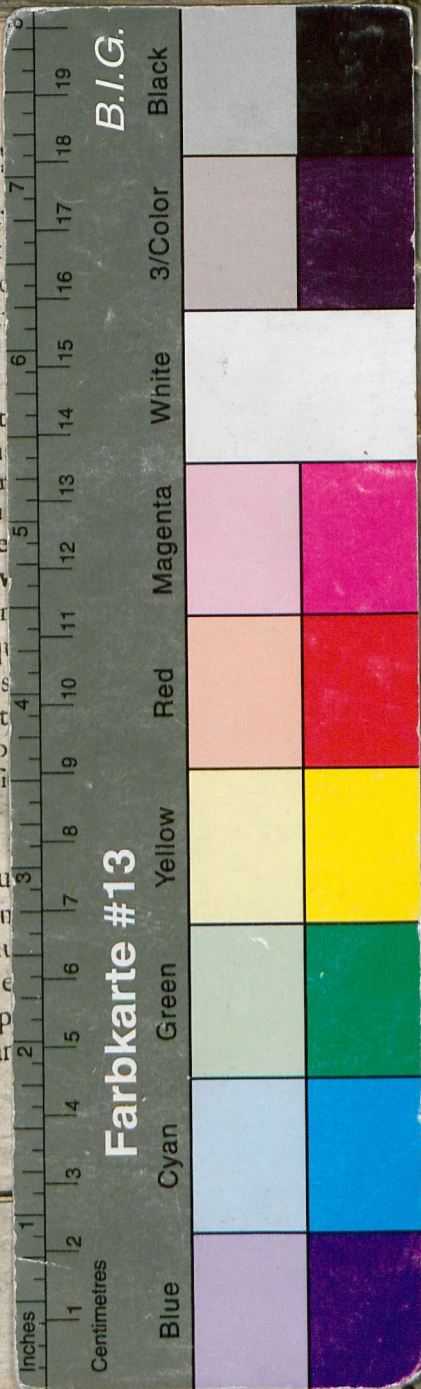
SB

AD 18

9044

1775, 28.

DIFFERENTIAS
IVRIS CONTROVERSI
INTER
**PHARMACOPAEOS
ET MERCATORES**

CIRCA
MERCES SIMPLICES
PHARMACOPAEAS

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISEVVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XI MARTII ANNO MDCCCLXXV.

DEFENDET

IOANNES CHRISTIANVS PFEIFFER

RENGERSDORFF. LVSVATVS

LIPSI AE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

9044

